

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **J. T.**

oskarżonej z art. 231 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 14 lipca 2022 r.

skargi pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

na wyrok Sądu Okręgowego w L.

z dnia 20 kwietnia 2022 r., sygn. akt V Ka [...],

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w L.

z dnia 30 listopada 2021 r., sygn. akt IX K [...], i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania,

postanowił

1. **oddalić skargę,**
2. **obciążyć oskarżyciela posiłkowego Grupę Producentów „J. [...]” sp. z o.o. kosztami sądowymi postępowania w przedmiocie skargi.**

UZASADNIENIE

J. T. została oskarżona o popełnienie w okresie od dnia 15 czerwca 2012 r. do dnia 29 listopada 2013 r. w L. 18 czynów z art. 231 § 1 k.k. w związku z wykonywaniem funkcji Zastępcy Dyrektora Departamentu Rolnictwa i Środowiska Urzędu Marszałkowskiego w [...].

Sąd Rejonowy w L., wyrokiem z dnia 30 listopada 2021 r., sygn. akt IX K [...], uznał oskarżoną za winną dokonania czynów wskazanych w punktach II, VIII, IX, X,

XVII i XVIII aktu oskarżenia, każdy z tych czynów kwalifikując z art. 231 § 1 k.k. wg brzmienia Kodeksu karnego sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 24 czerwca 2020 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k.

Za czyny opisane w punktach II, VIII, IX i X aktu oskarżenia, jako dokonanych w ciągu przestępstw, na podstawie art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 37a k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył oskarżonej karę 100 stawek dziennych grzywny po 30 zł każda, zaś za czyny z punktów XVII i XVIII, jako dokonanych w innym ciągu przestępstw, wymierzono jej karę 50 stawek dziennych grzywny po 30 zł każda. Po połączeniu kar jednostkowych, Sąd wymierzył J. T. karę łączną grzywny w wysokości 120 stawek dziennych grzywny po 30 zł każda.

J.T. została uniewinniona od dokonania pozostałych zarzucanych jej czynów.

Obrońca oskarżonej oraz prokurator wnieśli apelacje od orzeczenia Sądu I instancji.

Obrońca zaskarżył wyrok w części skazującej oskarżoną oraz co do opłat sądowych, zarzucając mu: błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku w zaskarżonej części, polegający na przyjęciu, że J. T. nie była uprawniona do wydawania tzw. decyzji producenckich podczas gdy Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Środowiska Urzędu Marszałkowskiego S. S., którego zastępowała, był w pracy, jak również obrazę przepisów prawa karnego procesowego: art. 4, 5, 7 i 410 k.p.k.

Podnosząc powyższe, obrońca wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonej J. T. również od dokonania przestępstw przypisanych jej w punkcie 1-szym zaskarżonego wyroku (odpowiadającym zarzutom: II, VIII, IX, X, XII i XVIII aktu oskarżenia) oraz punktem 3-cim wyroku w zakresie zasądzającym opłaty sądowe, ewentualnie
2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w L..

Prokurator Prokuratury Okręgowej zaskarżył wyrok Sądu I instancji w całości na niekorzyść oskarżonej, zarzucając mu:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, polegający na błędnym przyjęciu, iż J. T. w zakresie czynów zarzuconych jej w pkt I, III-VII, XI-XVI była uprawniona do podpisania decyzji

administracyjnych z upoważnienia Marszałka Województwa [...] i w konsekwencji niesłusznego jej uniewinnienia od dokonania tych czynów;

2. rażącą niewspółmierność orzeczonej kary w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości czynów zarzuconych oskarżonej w pkt. II, VIII, IX, X, XVII i XVIII, wyrażającą się w wymierzeniu zbyt łagodnych jednostkowych i łącznej kary grzywny, co przy uwzględnieniu podmiotowych i przedmiotowych okoliczności sprawy sprawia, iż tak wymierzona kara jest rażąco łagodna oraz pozbawiona waloru społecznego oddziaływania i wpływu represyjno- wychowawczego na oskarżoną.

Wniósł przy tym o uchylenie zaskarżonego wyroku co do całości rozstrzygnięcia w zakresie czynów z pkt. I, III- VII, XI-XVI aktu oskarżenia oraz w zakresie rozstrzygnięcia o karze dotyczącym czynów z pkt. II, VIII, IX, X, XVII i XVIII i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w L. w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy L., wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2022 r., sygn. akt V Ka [...], aprobując w całości argumentację apelacji oskarżyciela publicznego, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę J. T. przekazał Sądowi Rejonowemu w L. do ponownego rozpoznania.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego Grupy Producentów „J. [...]” sp. z o.o. wniósł skargę na wyrok Sądu odwoławczego, zaskarżając go w całości i zarzucając mu „rażące naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 437 § 2 k.p.k., polegające na uchyleniu zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w L. z dnia 30 listopada 2022 r., sygn. akt IX K [...] i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania ze względu na wadliwość rozumowania Sądu I instancji prowadzącego do niesłusznego uniewinnienia oskarżonej od części zarzutów”.

Podnosząc powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w L. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga nie jest zasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Rozpatrując skargę na wyrok sądu odwoławczego, w którym jako podstawę uchylenia wyroku sądu I instancji powołano art. 454 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy dokonuje kontroli, czy sąd odwoławczy prawidłowo zastosował ten przepis pod

kątem spełnienia warunku, że sąd odwoławczy „nie może skazać oskarżonego”. Wymaga to wykazania przez ten sąd, że gdyby nie stwierdzone uchybienie, to mógłby zapaść wyrok skazujący, ale jego wydanie nie jest dopuszczalne w instancji odwoławczej z uwagi na zakaz takiego orzekania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2020 r., V KS 10/20).

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy miał podstawy do wydania orzeczenia kasatoryjnego. Uznając - odmiennie niż Sąd I instancji - że zachodzą podstawy do przypisania odpowiedzialności karnej J. T. za wszystkie zarzucone jej czyny, tj. również te opisane w punktach: I, III-VII i XI-XVI aktu oskarżenia, podjął trafne i jedyne możliwe w zaistniałej sytuacji procesowej rozstrzygnięcie. Uchylając zaskarżony wyrok i przekazując sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oparł się na przesłance wymienionej w art. 437 § 2 k.p.k. *in fine* – w związku z wystąpieniem reguły *ne peius* – zakazującej skazania w postępowaniu odwoławczym oskarżonego uniewinnionego przez sąd I instancji. Zasadne było również uchylenie wyroku w części skazującej, jako że czyny te - opisane w punktach II, VIII, IX, X, XVII i XVIII aktu oskarżenia – powinny w ocenie Sądu odwoławczego wejść w skład ciągu przestępstw z czynami, od których oskarżoną uniewinniono. Takie rozstrzygnięcie jest racjonalne, bowiem umożliwi w postępowaniu ponownym wymierzenie oskarżonej na podstawie art. 91 § 1 k.k. jednej kary. Uchylenie wyroku Sądu Rejonowego miało więc umocowanie w obowiązujących przepisach prawa.

Podkreślenia wymaga, że oceny te odnoszą się wyłącznie do kwestii zasadności wydania orzeczenia uchylającego wyrok Sąd I instancji i przekazującego sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania w oparciu o wskazaną w ustawie przesłankę, a nie poprawności rozpoznania zarzutów apelacyjnych przez Sąd II instancji. „Sąd Najwyższy nie może oceniać, czy zaistniały merytoryczne podstawy do wydania określonego rodzaju wyroku. Nie jest bowiem władny na podstawie przepisu art. 539a § 1 k.p.k. do oceny materiału dowodowego przedstawionego w sprawie - rozpoznanie sprawy w tym zakresie należy bowiem do sądów powszechnych. Interwencja Sądu Najwyższego w ten zakres orzekania stanowiłaby naruszenie ich kompetencji do rozpoznania sprawy” (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2021 r., V KS 3/21).

Treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie pozostawia wątpliwości, że Sąd odwoławczy prawidłowo dostrzegł podstawy do uchylenia wyroku Sądu I instancji, a przesłanki te mieszczą się w dyspozycji normy z art. 457 § 2 k.p.k. Tym samym należało uznać zarzuty skargi pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego za pozbawione podstaw i opartą na nich skargę oddalić.

Dlatego orzeczono, jak w postanowieniu, przy czym o kosztach postępowania na podstawie art. 636 § 1 k.p.k.

[as]